

RISE

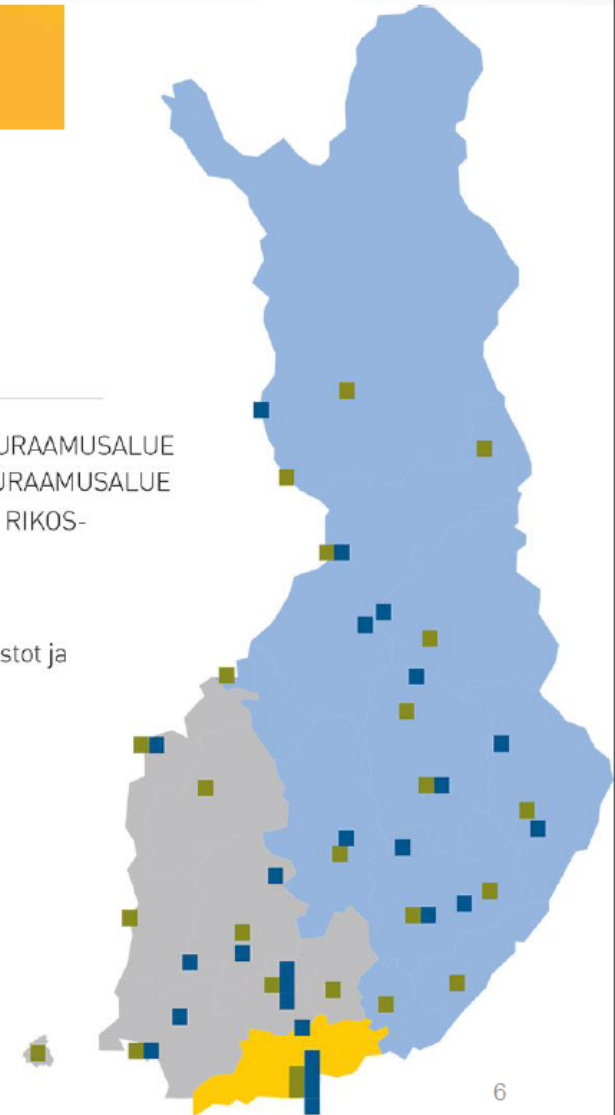
16.9. 2020 / Eila Lempiäinen
Asunnottomuustyö Rikosseuraamuslaitoksessa
VAT 10-vuotisjuhlaseminaari Espoo

RIKOSSEURAAMUSLAITOS

- Suomi on jaettu kolmeen rikosseuraamusalueeseen alueellisen väestökehityksen ja vankimäärän mukaan. Vangit pyritään sijoittamaan lähelle kotipaikkaansa.
- Kullakin alueella on noin 1 000 vankipaikkaa.
- Päivittäin toimeenpanossa olevien yhdyskuntaseuraamusten määrä vaihtelee alueilla 1 000:n ja 1 500:n välillä.

- ETELÄ-SUOMEN RIKOSSEURAAMUSALUE
- LÄNSI-SUOMEN RIKOSSEURAAMUSALUE
- ITÄ- JA POHJOIS-SUOMEN RIKOSSEURAAMUSALUE
- vankilat
- yhdyskuntaseuraamustoimistot ja toimipisteet

Asunnottomana vapautuneet

Vapautuvien asumistiedoissa on puuttuvia tietoja noin 40 %

Hankekuntaan vapautui 2019

	Asunnottomana Kuntoutusyksikköön yms.	
Helsinki	127	40
Vantaa	41	11
Järvenpää	7	3
Espoo	23	14
Turku	34	6
Tampere	49	17
Kuopio	6	3
Jyväskylä	27	6
Oulu	40	3

Asunnottomia yhdyskuntaseuraamusta suorittavia

Yhdyskuntaseuraamuksen päättyessä asunnottomia yhteensä
185 vuonna 2019

Asunnottomina hankekunnissa seuraamuksen päättyessä

Helsinki	38
Vantaa	9
Espoo	10
Turku	15
Tampere	15
Kuopio	2
Jyväskylä	13
Oulu	6

Asunnottomuustyö Risessä

Asunnottomuuden valtakunnalliset ohjelmat Paavo I ja II,
Aune
Yhteistyöohjelma asunnottomuuden puolittamiseksi
vuoteen 2023 mennessä

Suunnitelmallinen rangaistusaika, asiakassuunnitelmiin
liittyvä yhteistyö (palvelujen yhteensovittaminen),
verkostotyö

Asunnottomuustyö Risessä

Asunnottomuuden valtakunnalliset ohjelmat Paavo I ja II,
Aune
Yhteistyöohjelma asunnottomuuden puolittamiseksi
vuoteen 2023 mennessä

Asunnottomuustyö Risessä

Aunen tuotoksia

- Paikalliset asumisen työryhmät ja –verkot vahvistuivat ; eri kokoonpanoja ja eri tehtäviä. Rise-vetoinen vai ei?
- Yhdyshenkilöverkosto vankiloissa ja yhdyskuntaseuraamustoimistoissa
- Asumissosiaalisen työn koulutus Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksessa
- Yhteistyö Verkostokehittäjien kanssa
- Asumisen kurssit seuraamuksen aikana
- Asuminen puheeksi
- Rise-asiakkaiden asumistilanteen tilastoinnin uudistaminen Risen uuteen asiakastietojärjestelmään
- Asumisen polkujen hahmottaminen

Haasteena : Ylläpito – jatkokehittäminen – toimeenpano tasaisesti kaikissa yksiköissä.

Asunnottomuustyö Risessä

Yhteistyöohjelma asunnottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä

Tavoitteena

- lisätään kohtuuhintaisten ja valtion tukemien asuntojen tarjontaa asunnottomille pääkaupunkiseudulla ja muissa kasvukeskuksissa
- vahvistetaan asunnottomuustyötä ja siihen liittyvää osaamista kuntien peruspalveluissa
- parannetaan asumisneuvonnan saatavuutta
- **vakiinnutetaan toimijoiden yhteistyö erityisesti kunta- ja aluetasolla**

Asunnottomuustyö Risessä

Yhteistyöohjelma asunnottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä

Toimenpiteinä mm.

- Kehitetään matalankynnyksen ja liikkuvia sotepalveluja vahvaa tukea asumiseensa tarvitsevien tilanteen parantamiseksi, erityisesti asunnottomuuden vähentämisen näkökulmasta;
- Vahvistetaan toimijoiden yhteistyötä.

Ohjelmaan osallistuvat kunnat kokoavat alueellaan asunnottomuustyön yhteistyöverkoston, mukaan lukien järjestöt ja palveluntuottajat (mm. talous- ja velkaneuvonta ja rikosseuraamusalan toimijat)

Todellinen mahdollisuus
Rise-asiakkaiden
asunnottomuuden
vähentämiseksi

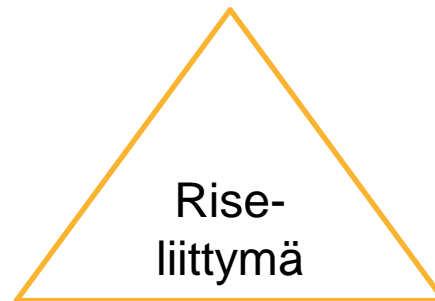
Hankkeet ovat
valmisteluvaiheessa
kunnissa.

Asunnottomuustyö Risessä

Paikallinen verkosto ; asuminen, päihde- ja mielenterveys, talous, päivätoiminta.

Tietoa, sovittuja käytäntöjä

Tietoa, sovittuja käytäntöjä

Jos sinulla ei ole selvillä yhteistyötahoa Risen sisältä, ota yhteyttä niin etsitään oikea yhteystieto.

Asunnottomuustyö Risessä

Suunnitelmallinen rangaistusaika, asiakassuunnitelmiin
liittyvä yhteistyö (palvelujen yhteensovittaminen),
verkostotyö

Vankeusrangaistukseen tuomitun rangaistusajan suunnitelmaprosessi Asiakassuunnitelmien yhdensuuntaisuus

Rangaistusajan suunnitelma joko arviointikeskuksessa tai yhdyskuntaseuraamus-toimistossa ennen täytäntöönpanon aloitusta suoraan vapaudesta tuleville.

Täytäntöön-
panon aloitus
Rangaistusajan
suunnitelma

Suunnitelmaa tehdessä ollaan tarpeellisessa määrin yhteistyössä mm. työ-, sosiaali- ja terveysviranomaisten kanssa (Vankeuslaki 4 luku 6 §).

Suljettu vankila tai avovankila. Vangilla on osallistumisvelvollisuus työhön, koulutukseen tai kuntoutukseen.

Täytäntöön-
panovaihe
Rangaistusajan
suunnitelman
toteutumisen seuranta ja
täsmäntäminen

Risen tuottamaa toimintaa tai työhön, koulutukseen tai kuntoutukseen osallistumista vankilan ulkopuolella.

Valvottu koevapaus
Ulkopuolinen sijoitus
kuntoutuslaitokseen
Ehdonalaisen vapauden
valvontaan vapautuminen

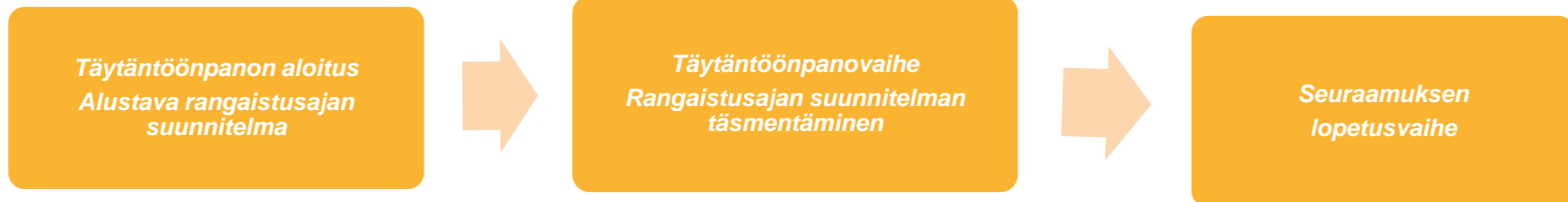
Vapautumis-
vaihe
Rangaistusajan
suunnitelmaan
vapautumisen
valmistelut (lyhytaikaset
suoraan tähän vaiheeseen)

Jatkumoiden yhteistä suunnittelua. Riseltä ja Vankiterveydenhuolloilta tietoa palvelutarpeesta.

Yhdyskuntaseuraamukseen tuomitun rangaistusajan suunnitelmaprosessi Asiakassuunnitelmien yhdensuuntaisuus

Seuraamusselvitys
tai
Nuoren tilanteen
selvittäminen
tuomioistuimelle

- Yhdyskuntapalvelu
- Valvontarangaistus
- Nuorisorangaistus
- Ehdollisesti tuomittujen
valvonta
- Ehdonalaisen vapauden valvonta
- Yhdistelmä-rangaistukseen
sisältyvä valvonta

Rangaistusajan suunnitelma yhteistyössä mm. sosiaali- ja terveysviranomaisten kanssa (L yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 3 luku 12 §).

Seuraamukseen voi sisältyä työtä tai kuntoutusta, avohoitoa ; Rise tuottaa rikolliseen käyttäytymiseen vaikuttamiseen tähtäävän toiminnan. Tuomittu on sote-palvelujen piirissä.

Jatkumoiden yhteistä suunnittelua.

Asunnottomuustyö Risessä

Asiakassuunnitelmien yhdensuuntaisuus (palvelujen yhteensovittaminen)

- Rangaistusajan suunnittelussa yhteistyön painopistettä siirretään täytäntöönpanon valmistelu- ja aloitusvaiheeseen; suunnitellaan yhdessä sekä seuraamuksen aikaiset Risen palvelut että seuraamuksen jälkeiset kunnan palvelut.
- Perustana sosiaalihuoltolain säännökset omatyöntekijästä, tuen ja palvelutarpeen arvioimisesta (tarvittaessa myös muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä), monialaisesta yhteistyöstä ja yhteisestä suunnittelusta sekä rangaistusten täytäntöönpanon lainsäädännön edellyttämään yhteistyöhön.

Asunnottomina vankilaan tulevia ei useinkaan tavoiteta ennen tuomiota siviiliarviointia varten, tuomiot lyhyitä.

Alueellisia kehittämishankkeita sote-maakunnittain : Uudenmaan 9 kunnan kanssa toimintamalli lyhytaikaisten ja sakkovankien palvelupoluista, usean Länsi-Suomen sote-maakunnan kuntien kanssa toimintamalli täytäntöönpanon valmisteluvaiheen yhteistyön kehittämisestä, Siun soten yhteisasiakkuusmalli ja Rise-liittymä siihen?

Palvelujen
Yhteensovitta-
misen vastuu
on kunnalla /
sote-
maakunnalla.

Palvelukartta palveluteemoittain

TA 1: Päihteet ja riippuvuudet

Yksilöpäihdetyö
 Päihdehoito
 Päihdekuntoutus
 Muita riippuvuuksia käsittelevä yksilötyö
 Muiden riippuvuuksien hoito ja kuntoutus

TA 2: Arvot, ajattelu ja toiminta

Yksilötyö
 Psykologiset ja psykoterapiapalvelut (V)
 Hengelliset palvelut (V)
 Motivointi-ohjelmat
 Vaikuttavuus-ohjelmat
 Muu kuntoutus

TA 3: Arkielämän taidot

Asiointi viranomais- ja muissa palveluissa
 Kotitalouden hoidon ja asumisen taidot
 Talouden ja rahankäytön taidot
 Sähköisen asioinnin taidot
 Vapaa-ajan ja harrastetoiminnat

TA 4: Koulutus ja työelämän taidot

Koulutus ja opiskelu
 Vankilan työtoiminta (V)
 Avolaitostyö (V)
 Kuntouttava työtoiminta (V)
 Ansiotyö (V)
 Yhdyskunta-seuraamuksiin sisältyvä työ (V)
 Työllistymisen tukipalvelut
 Kirjastopalvelut (V)
 Taide- ja kulttuuritoiminta

TA 5: Terveys ja hyvinvointi

Terveydenhuolto
 Terveysneuvonta
 Hyvinvointipalvelut
 Liikuntapalvelut
 Mielensterveyttä tukevat palvelut

TA 6: Lapset, vanhemmuus ja ihmissuhteet

Lapsi -ja perhetyö
 Erimuotoiset tapaamiset
 Vanhemmuutta tukevat ryhmät ja päivät (V)
 Perhetyö ja lastenhoito perheosastolla (V)
 Läheisten leirit (V)

TA 7: Yhteiskuntaan kiinnittyminen ja rikoksettomuus

Yksilötyö, palveluohjaus ja verkostotyö
 Sosiaalinen kuntoutus
 Vertaistuki- ja kokemusasiantuntijapalvelut